

PRILIKOVSKI DNEVNIK

Cena 500 lir

Leto XXXVIII. Št. 192 (11.320)

TRST, sredo, 8. septembra 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 8. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gorenji Trebusti, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

NA ZASEDANJU KOMISIJE ZA NOTRANJE ZADEVE IN PRAVOSODJE

V poslanski zbornici odobrili zakon za boj proti mafiji

Enotno stališče KPI in PSI, pomisleki pa pri demokristjanih - Sedaj bo zakon odobril senat - Preiskava o umoru Dalla Chiese v slepi ulici

RIM — Komisija za notranje zadeve in za pravosodje v poslanski zbornici sta sinesci na skupni seji odobrili zakon za boj proti mafiji. Po večletni verjetnosti bo v prihodnjih dneh zakonsko besedilo odobril tudi senat. Zakon za boj proti mafiji je bil predložen v parlamentu 1. avgusta 1981. V parlamentu je bil hiter postopek za odobritev tega zakona in so že premostili nekatere pomisleke, ki so jih v obeh zbornicah imeli demokristjani. Pri odobritvi zakona v poslanski zbornici je treba poudariti, da je prišlo do sporazuma med komunisti in socialisti, ter sta načelniki obeh poslanskih skupin, Labriola in Napolitano, podpisala skupni dokument. V poslanski zbornici so razpravljali o dveh zakonskih besedilih: prvega je predložil komunist Plo La Torre, ki ga je mafija ubila v Palermo 30. aprila letos, drugo besedilo pa je predložila vlada. Novi zakon vključuje v italijansko zakonodajo pojem kaznivih dejanj mafijskega združevanja in pojem mafiozne konkurence z grožnjo na nasilje. Do mafijskega združevanja pride, kadar so več ljudi pooblaščenih za izvrševanje dejanj, ki so namenjena ali neposredno ali posredno ali neposredno nadzorovano nad gospodarstvom dejavnosti, ali da kakorkoli pride do zasedanja zase ali za svoje sodelavce. Ta definicija velja tudi za kamoro in drangheto. Predvidene so zapore kazni od 3 do 6 let, oziroma do 15 let za voditelje in do 15 let, kadar so člani tolpe poslušajoče orožja. Dodatne kazni so predvidene za inštitucije, ki ne zagotavljajo varnosti operacije. Za nedovoljeno konfiskacijo z grožnjami in nasiljem so predvidene zaporne kazni od 2 do 10 let. Zakon predvideva tudi prenehanje varnostne ukrepe za osumljenca, ki jih lahko preselijo v manjši kraj in jih lahko zasejejo premoženje, to premoženje pa lahko zasejo, če osumljenec ne more dobiti, da ga je pridobil na zakonit način.

Prati vsem osumljenjem, njihovim premoženjem in njihovim družabnikom bodo uvedli preiskave v zvezi z njihovim premoženjem; banke, pošta, zavarovalnice in javne ter zasebne ustanove bodo morale posredovati sodnemu sodniku zahtevane informacije. Dodana določila zadevajo tudi čuvanje gradiv, ki so bila najbolj podvržena udaru mafije; od sedaj bodo to lahko opravljale samo družbe, ki bodo imele posebno dovoljenje po sodniku. Končno pa zakon omogoča sodnikom prisiljevanje telefonskih posredovanj in nadzorstvo nad telefonskimi zvezami osumljenih oseb. Velika večina poslancev je izrazila pozitivno mnenje o tem zakonu. Sedaj pa bo treba seveda izvajati, tu se postavlja resnično vprašanje: kako uspešno med silami in politične moči.

O mafiji je včeraj demokristjanj članek Carlo De Mita napisal, ki je članek za neki dnevnik Južne Italije. De Mita je poudaril, da predstavljajo mafija, kamora in drangheta zadnje perversno lice sistema, ki je uzakoni razlike in osebne interese. De Mita je dejal, da je treba bojovati resnično boj za gospodarski razvoj Juga, saj bo lahko samo gospodarsko razvita država kljubovala mafiji in sorodnim pojavom. O dogodkih zadnjih dni sta večkrat govorila tudi predsednik republike Pertini in predsednik vlade Spadolini, ki je Pertinija med drugim seznanil z zadnjimi vladnimi ukrepi in s pooblastitvi novega prefekta De Francesca. V Palermo pa kronika ne beleži nobene novosti. Preiskava o umoru generala Dalla Chiese je v slepi ulici, kar je bilo tudi pričakovati, glede na dejstvo, da očitno iz strahu

Srečanje Colombo-Pym

LONDON — Angleška in italijanska vlada soglašata, da je treba sklicati nujen sestanek med zunanjimi ministri ZDA, Velike Britanije, Italije, Francije in Zahodne Nemčije, da bi odpravili trenja, ki jih je povzročila Reaganova prepoved izvažanja tehnologije za sibirski plinovod, kot tudi omejevanje uvoza evropskega jekla in kmetijskih pridelkov v ZDA. Med včerajšnjim kratkim

JOŽE FLORJANČIČ NA SKUPŠČINI MDS IN SB

Le ožvitev gospodarstva omogoča premostitev krize

Andreatta pa je zagovarjal nadaljevanje rešenijske politike in zrtvovanje delovnih slojev

TORONTO — V splošnem pesimizmu, ki označuje razpravo na letni skupščini Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke, je ostal optimizem ameriškega zakladnega ministra Donaldja Regana, povsem osamljen, kot je precej izolirano stališče ZDA glede sredstev za izhod iz finančne krize, ki grozi spravi svetovne gospodarske odnose v pravi kaos. Kljub temu se pa zdi, da se bo letošnje zasedanje vendarle sklenilo z zaslusnim in zgolj načelnim kompromisom, medtem ko bo treba čakati na določene rešitve do prihodnje pomladi, ko se bo sestel in formalni odbor obeh mednarodnih finančnih ustanov.

Regan je črpal svoj optimizem iz polivale sicer dvomljivih uspehov gospodarske politike svojega skoraj imenjak Regana, češ da se je v ZDA znižala inflacija, da se znižuje jejo bančne obresti in da se zato obeta nov močan zagon ameriškega gospodarstva, ki naj bi potegnil za sabo tudi druge, predvsem razvite države. Zahodnonemški finančni minister Lahusen pa je nasprotno naglasil nesprejemljivo raven brezposelnosti, ki je posledica take politike ZDA in povzroča tudi čedalje večjo zadolženost držav v razvoju. Zato se je zavzel za občutno povečanje kreditnih skladov, nasprotno pa je predlogu ZDA o posebnem fondu za izredne primere.

Tudi za angleškega zastopnika Howea je izhod iz krize še daleč, zagovarjal pa je rešenijsko politiko svoje vlade, pa čeprav »bi bilo zdravilo bolj boleče od same bolezni«. Japonski finančni minister Watanabe je izrazil prepričanje, da se bo njegova država izvikla iz težav, čeprav se bo morala poslužiti »nepopolnih ukrepov« v notranji in zunanji gospodarski politiki. Za stališča in potrebe držav v razvoju se je najbolj zavzel potegnil francoski finančni minister Delors, ki je predlagal podvojitev zmogljivosti sklada za kredite, poudarjajoč, da je le tako mogoče opravičiti izredno visoko MDS in SB.

Nastop italijanskega ministra Andreatte je sprožil takoj negativne reakcije v domaćih sindikatih, saj je zagovarjal zrtvovanje kupne moči plač za premagovanje inflacije in nadaljevanje rešenijske politike, ki povzroča naraščanje brezposelnosti. Posebne pozornosti je bil deležen nastop jugoslovanskega zveznega sekretarja za finance Jožeta Florjanciča, ki je poudaril, da so izkušnje dokazale, kako so imele države v razvoju prav, ko so svarile pred prehajanjem v boj proti inflaciji, v restriktivni denarni politiki, v višanju bančnih obrestih in v protekcionističnih ukrepih, kar je pripeljalo svetovno gospodarstvo pred prepad rešitve.

Florjancič se je zato zavzel za ožvitev gospodarske rasti zlasti v

Egiptovski predsednik Mubarak je vsadil drevo v parku prijateljstva v Beogradu (Telefoto AP)

DRUGI DAN OBISKA EGIPTOVSKEGA PREDSEDNIKA MUBARAKA V BEOGRADU

Jugoslavija in Egipt zaskrbljena zaradi slabšanja odnosov v svetu

BEOGRAD — Tradicionalno dobro dvostransko sodelovanje med Jugoslavijo in Egiptom, ki izhaja še iz prvih srečanj predsednikov Tita in Naserja leta 1954, se bo krepilo tudi v prihodnosti. To je eden najpomembnejših poudarkov iz jugoslovanske - egiptovske izmenjave mnenj, ki se je včeraj nadaljevala na ministrski ravni. V pogovorih, ki so bili namenjeni izključno dvostranskim stikom, so sodelovali zvezni sekretar za zunanje zadeve Lazar Mojsov in član ZIS Rade Pavlovič, z egiptovske strani pa zunanji minister Hasan Ali in prvi podsekretar zunanjega ministristva El Baz.

Ocenili so, da pomeni sedanjí obisk predsednika Mubarak v Jugoslaviji pomemben prispevek k krepitvi dvostranskih stikov med državama in poudarili, da Jugoslavija in Egipt na tem področju razpolagata s številnimi izkušnjami in dobri rezultati, kar je zagotovilo, da bodo sedanja prizadevanja v celoti uspešna. Razvoj jugoslovanske - egiptovske gospodarske odnose je po skupni oceni kljub neugodnim ekonomskim pogojem v svetu dosegel pomembno raven.

V včerajšnjem jugoslovansko - egiptovskem dialogu so opozorili na nujnost oživitve trojnega sporazuma o sodelovanju med Jugoslavijo, Indijo in Egiptom, pri čemer je bila poudarjena pripravljenost, da na tem področju vložijo nova prizadevanja.

Sedanja zaostrenost odnosov v mednarodnem življenju zahteva okrepljeno dejavnost vsega gibanja nevtralskih držav, da bi se svet vrnil k detantu in politiki mirolnjega reševanja problemov, pred katerimi je današnji svet, so poudarili med prvim srečanjem predsednika predsedstva SFRJ Petra Stambolića in egiptovskega predsednika Hosnija Mubaraka ter njunih sodelavcev.

Med široko izmenjavo mnenj so govorili o aktualnih vprašanjih svetovnega političnega in gospodarskega prizorišča, izmenjali pa so tudi mnenja o tradicionalnem dvostranskem sodelovanju na vseh področjih življenja.

Razpravljali so o položaju na svetovnih kriznih območjih, pri čemer so posebno pozornost posvetili položaju na Blžnjem vzhodu. Obe strani sta izrazili tudi zaskrbljenost zaradi nenehnega slabšanja mednarodnega položaja, kar je posledica naraščajočega nezaujanja in tekovanja med blok, kakor tudi oboroževalne tekme. Nadaleje so opozorili na pritisk sedanjega neugodnega gospodarskega položaja v svetu.

izmenjavajo mnenj o položaju na svetu je poudarila tudi nekatera različna gibanja, ki priznavajo posameznih vprašanj. Te različne izjave iz različnega položaja obeh držav, kar pa nikoli ni oviralo razvoja, ampak je prispevalo k poglabitvi sodelovanja in odnosov med obema nevtralskima in prijateljskima državama. (dd)

PO PONEDELJKOVI ZASEDBI POLJSKEGA VELEPOSLANIŠTVA

Danes zjutraj ob deseti uri bo v Bernu potekel ultimat

Dosedanja posredovanja neuspešna - Komandosi izpustili tri ženske - Napoved novih podobnih akcij v drugih državah

BERN — Danes zjutraj ob 10. uri potekel ultimat, ki ga je dala poljskim oblastem skupina Poljakov, potem ko je v ponedeljek zasedla poljsko veleposlanstvo v Bernu. Glede na to, da je poljska vlada ponovno potrdila svoje trdno odločitev, da se s komandosi ne bo v nobenem primeru pogajala ali celo konila njihovih zahtevam, je razumljivo, da v Bernu s tesnobo čakajo na razplet celotne zadeve. Švicarske oblasti so v stikih z uporniki, edini vidni rezultat teh stikov pa je bil doslej ta, da so iz poslopja veleposlanstva izpustili tri ženske, med katerimi je ena noseča. S članom uporne skupine se je pogajal tudi znani poljski izseljenški duhovnik, 80-letni Josef Bohenski, ki sicer stalno živi v Zah. Nemčiji. Tudi njegovo posredovanje pa ni prineslo nobene novosti, saj so člani te skupine »Poljske narodne domoljubne armade« potrdili, da so v svojem boju proti sedanjim poljskim vladavin pripravljeni tudi umreti.

Se vedno ni znano koliko je pravza drav članov uporniške skupine. Švicarske oblasti govorijo vsaj o dveh ali treh, v poljskih izjavah prevladuje mnenje, da jih je od tri do pet, glasnik uporniške skupine pa je dejal, da jih je več kot deset. Poveljnik je neki bivši poljski častnik, ki je izjavil, da so skupino ustanovili pred petimi meseci v Varšavi. Izjavil je tudi, da bodo podobne akcije sprožili v vseh državah, ki imajo diplomatske odnose s Poljsko. Kar se na tice talcev je dejal: »To niso o. t. o. c. ampak agenti diktatorskega režima in če so sposobni delati za diktator, morajo tudi prevzeti tveganje, da za njo umrejo.« Trenutno je v veleposlanstvu še devet talcev.

Razširilo se je tudi govorice, da je priselilo v Bern nekaj članov (dva ali trije) posebnih britanskih protiterorističnih specialistov, vendar so švicarske oblasti zadržale, da niso pozvale trenutno nobenega tujega protiterorističnega strokovnjaka. Izvedelo pa se je, da je poljska vlada predlagala švicarskim oblastem, da bi poslala posebno skupino svojih protiterorističnih izvedencev v Bern, kjer bi pomagali tamkajšnji policiji osvoboditi talce. Poljska vlada je že prosila švicarske diplomatske predstavnike, naj izdajo vizume članom te skupine, ki naj bi prispeli v Švico s posebnim letalom.

Trenutno pa je izraelska propaganda osredotočila svoje napore v prikazovanju položaja v vzhodnem in severnem Libanonu, kamor so se po njenih trditvah že vrnili palestinski borci, ki so se iz Bejruta umaknili v Sirijo. Take obtožbe večina ocenjuje kot poskus iskanja izgovorov za nove vojaške pobude.

Dve od treh izpuščenih talc zapuščata poslopje poljskega veleposlanstva v Bernu (Telefoto AP)

Izrael stopnjuje napetost v Libanonu

BEJRUT — Izraelski obrambni minister Sharon je zagrozil Libanonu z ustanovitvijo 50 kilometrov širokega »varnostnega pasu« ob meji z Izraelom, če ne bo bodoča libanonska vlada podpisala mirovnega sporazuma. Beginova vlada je torej s skritih preša na odkrite pritiske. Novoizvoljeni predsednik Gemayel ni pripravljen odigrati vloge izraelskega vazala in samostojno išče svoj maneverski prostor.

IZJAVA PODPREDSEDNIKA DEMOKRATIČNE KAMPUČIJE DOPISNIKU TANJUGA

Vietnam pošilja nove čete v Kampučijo

PUM TJAM — Namesto da bi začel delni umik, Vietnam pošilja nove čete v Kampučijo, da bi nadomestil vsakodnevne izgube, ki mu jih povzročajo oborožene sile Kampučije. To je v pogovoru z dopisnikom Tanjuga v Bangkoku Predragom Tolpom izjavil podpredsednik demokratske Kampučije Khieu Samphan, ki je v koalicijski vladi za dolžen za zunanje zadeve.

Samphan je dejal, da so vietnamske okupacijske čete v Kampučiji v minulem obdobju dobile nove večje količine sovjetskih tankov in topov, kar je po njegovi oceni del priprav na prizadevanjih Vietnamu, da bi po vojaški in diplomatski poti onemogočil demokratsko Kampučijo. Ob tem je poudaril,

da je od leta 1979 položaj vse ugodnejši za odporiške sile, ki so dosegle vide napredka na vojaški, politični in diplomatski fronti. Nedavna ustanovitev koalicijske vlade demokratske Kampučije je odraz in vpliv splošnega položaja in krepitve ljudskega odpora vietnamskemu agresorju.

Med nedavnim obiskom v Jugoslaviji smo občutili velike simpatije z bojem hmerskega ljudstva in se še enkrat prepričali o podpori, ki jo Jugoslavija daje vladi demokratske Kampučije in hmerskemu ljudstvu pri uresničevanju njegovih zakonskih pravic.

Po Samphanovih besedah nedvorna, mirna, nevtralna in nevtrščena Kampučija po odhodu vietnamskih vojakov ne bo za-

htevala nedomestila za vojno škodo. Glede mednarodne dejavnosti vlade demokratske Kampučije je dejal, da je njen trenutni cilj, da na prihodnjem zasedanju generalne skupščine OZN utrdi sedež koalicijske vlade in da bi skupščina jasno potrdila resolucije, sprejete na različnih zasedanjih, ki zahtevajo umik vietnamskih čet iz Kampučije.

Samphan je tudi dejal, da bo demokratska Kampučija prej srečanjem nevtrščnih na vrhu postavlja vprašanje svojih pravic, da bi bila znova zastopana v nevtrščnem gibanju. Od nevtrščnih pričakuje, da bodo na srečanju na vrhu izglasovali resolucijo, ki bi zahtevala umik vietnamskih čet iz Kampučije. (dd)

KLJUB ODLOKU O ZAMRZNITVI

ZASKRBLJUJOČA RAST CEN V JUGOSLAVIJI

Znižale so se le cene kmetijskih izdelkov

BEOGRAD — Letošnja rast cen je pozna ovir. O tem pričajo tudi najnovejši podatki za avgust. Kljub skupni zvezneje izvršne sveto o zamrznitvi cen konec julija so cene proizvajalcev industrijskega blaga v primerjavi s prejšnjim mesecem višje za 2,8, na drobno za 13 odstotka, življenjski stroški pa za 0,1 do 0,1 odstotka. Življenjski stroški v minulem mesecu so se znižali predvsem zaradi padca cen kmetijskih izdelkov.

Moogo bolj pa so zanimivi razlozi, zakaj so se cene kljub zamrznitvi v zvezi dvignile. Delegati koordinacijskega odbora gospodarske zbornice Jugoslavije za dohodek, tržnice in cene menijo, da je do nadaljnjega cene prišlo samo zaradi sklopov priložnostnih skupnosti za cene konec julija. Večina teh skupnosti je namreč, hkrati s proučevanjem sklepa o zamrznitvi sprejemala sklepe o podražitvi posameznega blaga, kar je cene še bolj občutiti šele avgusta. Zvezni skupnosti za cene menijo, da je samo nekaj dni pred zamrznitvijo sprejela sklep o povečanju cen izdelkov črne metalurgije, umetnih gnojil in živilske krme.

Pozorneje republike in pokrajine skupnosti so čez poč dvignile cene številnim proizvodom in tako tudi svojega gospodarstva zagotovili, ki tega niso storili pravočasno. Tako obnašanje skupnosti za cene je premajhna pripravljenost za usklajevanje je povzročilo razhajanje cen za iste izdelke na domačem in tujem trgu. Zato se tudi dogaja, da dveh sosednjih trgovin najdemo različne cene za isti izdelek. Delegati so ocenili, da so vlogo združ-

ARABSKI VRH POTEKA V NEOBIČAJNI NAJSTROŽJI TAJNOSTI

V Fesu iščejo enotno stališče glede palestinskega vprašanja

Dosedanja nasprotja in razhajanja so baje že ublažili

FES — V maroškem Fesu se v najstrožji tajnosti nadaljuje 12. arabski vrh, kar je povsem neobičajno za tovrstna zasedanja. Razpravam lahko prisostvujejo poleg državnih poglavarjev le po dva člana vsake delegacije, uradne izjave pa lahko dajejo le maroški zunanji minister Buseta in generalni tajnik Arabske lige Sačli Kilibi. Za vsak primer, da ne bi tuji do-

pisniki kaj izvirali iz članov delegacij, so častniki strupali v Meknes, 60 kilometrov od Fesa, kamor ne sme stopiti nihče, ki nima v Fesu stalnega bivališča.

Taki neobičajni in dosledni ukrepi dajejo slutiti, da bo maroški konverzen Hasan II. brez zapletov sver na vrh in da lahko prvič po tolikih letih pričakujemo tudi bolj vidne rezultate, ki se ne bodo omejevali le na svečane objube. PLO je navedenje sita svečanosti obljub, saj se je morala do sedaj skoraj vedno sama boriti proti izraelski vojski. Po dnevnem redu je včeraj 20 državnih poglavarjev razpravalo o tako imenovanem »Fahdovem načrtu« in o tunizijski shemi, ki poziva k ureditvi palestinskega vprašanja po določilih resolucije generalne skupščine iz leta 1947. Prvi predlaga v bistvu umik izraelske vojske iz vseh zasedenih ozemelj, v zameno bi arabske države priznale obstoj Izraela. Burigbova shema pa nekako dopolnjuje »Fahdov načrt«, saj predvideva dve samostojni palestinski državi, zidovsko in arabsko. Nedvomno pa je v ospredju pozornosti tudi Reaganov načrt, ki ga večina zmernih arabskih držav že ocenjuje kot poslednji ameriški poziv Arabcem, naj pristanejo na kompromis preden bo prepozno. PLO je baje prav tako pripravil svoj načrt, ki je po sklopih vseh bolj umirjen.

Večja razpoložljivost Palestince osvobodilne organizacije bi po mnenju večine omogočila sestavo skupnega arabskega predloga. Seveda bodo morali pomisliti tudi na sirske Golanske višavje, na katero so tako Fahdov kot Reaganov na-

komiteja ZK v organih in organizacijah federacije pod vodstvom dr. Marjana Rožiča. Čeprav je številna, zvezna administracija ni vedno uspešna, ker se v politiki zaposlovanja pojavljajo številne slabosti. Pri izpopolnjevanju delovnih mest, so poudarili na seji predsedstva, pogosto zaobidejo natečaj, pri izboru za zapletene in odgovorne naloge pa so pogosto prisotni osebni interesi. To povzroča neupravičeno rast skupnega števila imenovanih delavcev, širjenje hierarhičnih odnosov in administrativno - uradniško miselnost. Poleg funkcinarjev, ki jih imenuje ta skupščina SFRJ in ZIS, je v federaciji zdaj še 1.100 imenovanih delavcev. Svoje dohodek prejema izključno na podlagi določenih količnikov, s čimer so zamejari rezultati dela in delovni prispevek.

Čedalje več zaposlenih v organih federacije

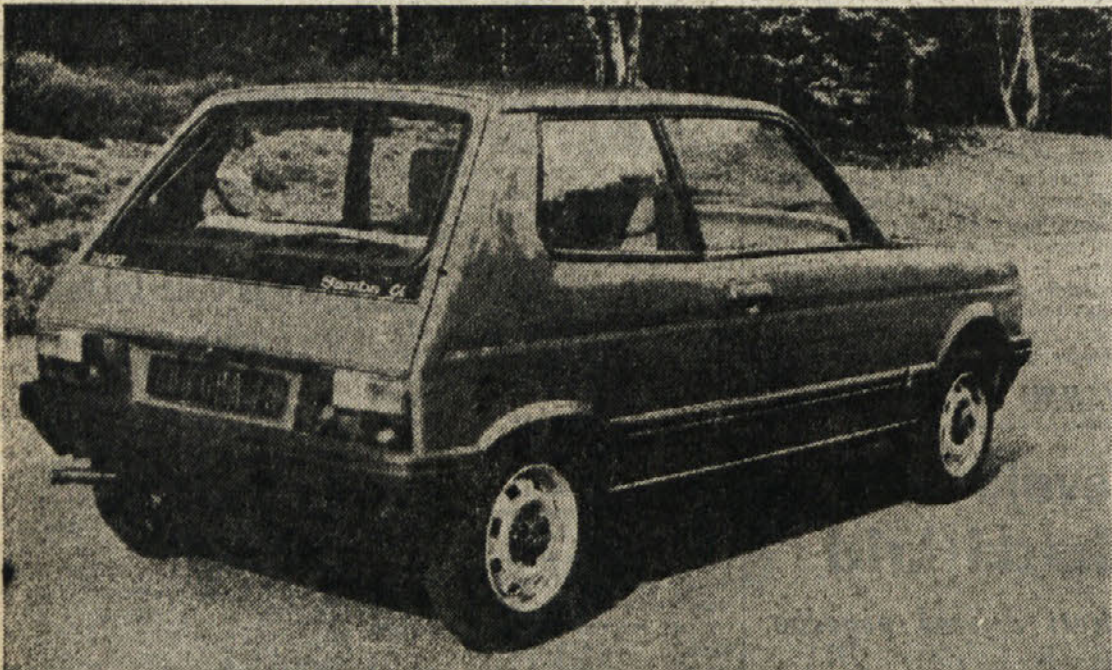
BEOGRAD — Število zaposlenih v organih in organizacijah federacije se nenehno veča. Med tem, ko je bila stopnja zaposlovanja v državi v minulih letih od 2,5 do 4,5 odstotka, pa je v zveznih organih uprave znašala povprečno na leto 16 odstotkov. Danes je v organih in organizacijah federacije, tožnih, znanstvenih - raziskovalnih in časopisno - založniških hišah, katerih ustanovitelj je federacija, 29.450 zaposlenih. Če bi zapolnili še vsa delovna mesta, ki jih predvideva sistematizacija, potem bi bilo še 4.234 zaposlenih več. Posebej za skrbljujotce je, ker se je v minulih letih v organih in organizacijah federacije povečalo število zaposlenih z nizko kvalifikacijo. O teh in podobnih gibanjih je potekala večurna razprava na seji predsedstva

AVTOMOBIL IN ČLOVEK

VOZILI SMO ZA BRALCE PRIMORSKEGA DNEVNIKA

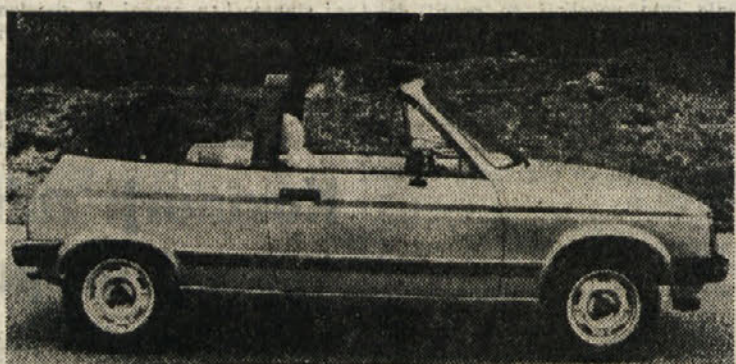
SAMBA GL 1100: NJEN ADUT JE VARČNOST

Talbotov malček je posrečen zverek peugeot 104 in citroena LNA, od katerih je podedoval motor in zunanjo podobo

Prisekan zadek sambe pomaga vozniku pri parkiranju, je pa glavni krivec za majhen prtljajnik

Francoski avtomobili so od nekdaj sloveli po udobnosti in varčnosti. Zadnji Talbotov model samba v tem ni izjema. Od petih različic smo imeli na razpolago samo GL s 1124-kubičnim motorjem, ki ima okroglo 50 KM pri 4800 obratih. Gre za majhno limuzino (dolga 3,5 m, široka 1,53 m) s trojnimi vrati, štirivaljnim vrstnim motorjem, ki je vgrajen prečno in ki je kljub omejenim dimenzi-

Različico cabriolet je narisal Pininfarina, tudi zato stane obilnih enajst milijonov lir

jam dovolj prostorna za štiri osebe, seveda če potniki na zadnjih sedežih niso preveč zahtevni: za dolgine je namreč zadaj bolj malo prostora. Tudi po dimenzijah prtljajnika je samba pravzaprav avto, s katerim se na nekoliko daljša potovanja odpravita lahko le dve osebi. Najbrž pa samba ni bila zamišljena kot potovalni avto, temveč kot avto, ki se zelo dobro odreže v mestnem prome-

I. FISCHER
Pišeta: V. TAVČAR

tu. Prostornina prtljajnika se lahko bistveno poveča, ko povežete zložitveno zadnjo klop, takrat se samba spremeni v majhen kombi, v katerega lahko marsikaj nakladate.

Zunanja oblika sambe priča o tesnem sorodstvu s peugeotom (104) in s citroenom (LNA), od katerih je podedovala ostro prisekan zadek. Spredaj je tipična Talbotova maska, ki daje nekak občutek obremenjenosti. Notranjost je, kljub omejenemu prostoru, še kar udobna. Temu prispeva predvsem skrbno oblikovani prednji sedeži in dolge vzmeti, ki zelo dobro blažijo udarce. Voznik ima pred seboj tri okrogle instrumente: na sredini je merilnik hitrosti z dvema števecema kilometrov, na levi merilnik goriva, na desni pa termometer za hladilno tekočino. Poleg tega je tu še vrsta kontrolnih lučk, ki gredo od dolgih luči do smerokazov, ročne zavore, pritiska olja, akumulatorja in črka. Ob armaturni plošči so še gumbi za ogrevanje zadnje šipe, za brisalce zadnje šipe ter za varnostne utripalke. Ročica štiristopenjskega menjalnika je med sedežema, tako kot ročica ročne zavore.

Legla na cesti je kot v večini francoskih avtomobilov brezhibna, čeprav se v ozkih ovinkih samba stransko nagiba, tako kot, če se spomnite Citroëna diana. Kljub temu pa je vožnja vedno varna. Gre za tipičen avto s pogonom na prednja kolesa, tako da nosi silo vedno proti zunanji strani ovinka, vendar je temu kos tudi poprečen voznik. Temu prispeva tudi relativni neposreden volan. Samba ima spredaj kolotne, zadaj pa bobaste zavore brez servo olajševalnika, ki bi bil sprito omejene težje avta odveč.

Vožnja hlaeni motor zmote, kot smo rekli 50 KM, kar je za 740 kg težko vozilo čisto dovolj, čeprav mu nekatere v visokih območjih zmanjka moči. Pri visokem številu vrtljajev je tudi hrup precejšen, saj je akustična izolacija nekoliko pomanjkljiva.

Adut sambe pa je poraba: tovarniški podatki (4,6 litra na 100 km pri stalni hitrosti 90 km na uro, 6,8 litra pri 120 km, 5,8 litra v mestnem prometu), so sicer nekoliko optimistični, se pa ne razlikujejo veliko od realne porabe. Saj samba niti med vožnjo po avtocesti pri največji hitrosti (približno 140 km na uro) ne porabi več kot 8 litrov za sto kilometrov. Poraba se ne spremeni bistveno niti pri polni obremenitvi.

Cena vključno z davkom IVA znaša približno 7,5 milijona lir za 1100-kubično različico. Zanimiva je tudi verzija cabriolet, ki ima 1300-kubični motor in zmote 72 KM ter poljsko hitrost 160 km na uro. Je pa bistveno dražja, saj velja obilnih 11 milijonov lir.

ALFA ROMEO ZANARDO POOLASČEN ZASTOPNIK
Ul. del Bosco 20, tel.: 796348 in Miramarski dvorci 9, tel.: 414020. Maksimalne ocene vaših rabljenih avtomobilov, tudi nove in rabljene na obroke brez mene, zamenjamo rabljeno za rabljeno. **ALFA ROMEO**, Alfa Romeo 1600 77-76, Giulietta 1600 78, Giulietta 1800 82, Alfa Romeo 1200 TI 75, Alfa Romeo Sprint veloce 1500 79, Alfa Romeo 1300 79, Alfa Romeo 1200 75, Duetto 1600 FIAT 131 Racing 200 81, 131 Supermirafiori 1600 79, 131 Mirafiori 1300 76, Panda 45 81, 127 Sport 79, Ritmo 75 super 81, 500 L 70, 131 Diesel 2500 82, RENAULT 5 Alpine 81, 5 TS 78, MERCEDES Benz 2000 80 280 SE 71, TRIUMPH Spitfire 1500 78, Coupé 2000 77, CITROËN CX club 78, AUTOBANCHI A 112 E 78.

NAŠI RABLJENI AVTOMOBILI
IMAJO 3- Mesečno GARANCIJO. OBIŠČITE NAS!

(Gur)

AVTOODPAD R.M.F.

FERNETICI

300 m od meje
zraven gradbenega materiala STARC

AVTOŠOLA DARIO

Dario Bortuzzo

TRST - UL. BARBARIGA 7/1 (ROJAN)
TEL. 414057

- Avtomobilisti: pazite kdaj vam zapade vozniško dovoljenje
- Zdravniški pregled v našem sedežu
- Hitri in dopolnilni tečaj
- Avtomobiliste pratke

JADRALNA SOLA «NAUTICLUB»

- Tehnični in administrativni servis
- Storitve za registracijo plovil
- Dovoljenja za upravljanje jadrnic in motornih čolnov
- DOPOLNILNI TEČAJI

RADIO VELEIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

- 13.00 Poletni maraton
- 13.30 TV DNEVNIK
- 17.00 Fresco fresco - glasbeni program
- 17.05 Tom story - risanke
- 17.50 Hagen - Ratova banda - 1. del
- 19.10 Angelica - TV film
- 19.45 Almanah jutrišnjega dne
- 20.00 TV DNEVNIK
- 20.40 Kojak - Skok v preteklost - TV film
- 21.35 I numeri uno: Las Vegas
- 22.20 Srečanje s kinom
- 22.25 Sportna sredi

Ob koncu TV dnevnika in vremenške razmere

Drugi kanal

- 13.00 TV DNEVNIK
- 13.15 Kuhar za zabavo
- 15.40 EP v atletiki - evrovizija
- 18.25 Naš skupni prijatelj
- 18.50 Figure, figure, figure
- 19.45 TV DNEVNIK
- 20.40 Posebna oddaja o mafiji
- 21.30 «Pazzo per le donne» - film
- 23.05 TV DNEVNIK

Tretji kanal

- 19.00 TV DNEVNIK
- 19.20 Itinerarij - Razstave v Venetu 1982
- 19.50 Sto mest Italije
- 20.10 Znanost v kinu
- 20.40 Mednarodna razstava filma 1982
- 22.00 Bele noči - film
- 23.35 TV DNEVNIK

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

- 18.15 Klovn piše Cicibanom
- 19.00 V oddaji bodo otroci zvedeli, kaj je dreptarica in spoznali, kako nastane revija ter kakšno je delo urednika.
- 18.40 POROČILA
- 18.45 Ciciban, dober dan
- 19.00 Gusarji kapitana Gancha
- 19.30 Obzoriki
- 19.45 Delovanje Glasbene mladine Slovenije
- Glasbeno mladino Slovenije smo že večkrat omenjali v naših oddajah, večkrat smo že tudi posneli prireditve, ki jih organizira, tako kviz, pa Jesenske serenade, poletne tečaje in še kaj. Polna oddaja tokrat prinaša vpogled v delo aktivistov in članov GM, ki si prizadevajo, v okviru svoje organizacije, združiti čimveč mladih ustvarjalcev ter seveda članov in poslušalcev.
- 20.10 Risanka

TRST A

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila: 7.20 Dobro jutro po naših: 8.10 Radijski mozaik: Na obisku pri...: 8.30 Pot-puri napevov in melodij: 9.30 Dramatizirani roman: Lev Nikolajevič Tolstoj: «Ana Karenina» - 5. del: 10.10 S koncertna in opernega repertoarja: baletna glasba: 11.30 Opoldanski zbornik: Literarni listi: 12.00 Egoigram - odraz časa in razmer: Vmes glasba: 13.20 z studia neposredno: 16.00 Klasični album: 17.10 Razširjeni obzornik: Na obisku pri...: Roman: Melodije: 18.00 Slovenski utemelni na Montmartru: 18.20 Pri ljubljani motivi.

KOPER

- (Slovenski program)
- 7.00, 7.30, 8.25, 14.00, 15.00 in 17.00 Poročila: 7.00 Otvoritev: 7.10 Glasba za dobro jutro: 7.15 Obvestila in EP: 7.37 Objave: 7.45 Cestne razmere: 8.15 Radijski, televizijski in filmski spored: 8.28 Zadržek: Val 292: 14.00 Na valu radia Koper: Objave: 14.15 Kinosporod: 14.30 Zanimivosti: 15.10 Predstavitel oddaj, glasbene želje poslušalcev po telefonu: 15.30 Glasba po željah: 17.15 Aktualna tema: 17.30 Objave, glasba: 17.35 Glasbeni kloak: 17.55 Zaključek s predloženim novic.

KOPER

- (Italijanski program)
- 7.30, 8.30, 13.30, 16.30 in 19.30 Dnevnik: 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 15.30, 17.30 Poročila: 7.00, 9.30 Glasba za dobro jutro: 8.15 Horoskop: 9.00 Štiri četrtine: 9.32 Lutanovi dopisniki: 10.00 Z nami je...: 10.15 Vrtljak Curci: 10.32 Intervju: 10.45 Horoskop: 10.45 Mozik: 11.00 Otroci pojejo: 11.32 Kim, svet mladosti: 12.00 Na prvi strani: 12.05 Glasba po željah: 12.50 Nazdravimo z...: 14.00 Interesantno in simpatično iz Rima: 15.36 Radio rock: 16.00 Na svetem zraku: 15.15 Pristna Romana: 16.46 Srečanje z našimi pevci: 17.32 Crash: 18.00 Ples v masah: 19.15 Nabožna oddaja: 19.45 Šikimo se jutri

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00 in 19.00 Poročila: 6.58 Zeleni val:

20.24 TV in radio noč

- 20.26 Zrno do zrna
- 20.30 TV DNEVNIK
- 20.55 Vreme
- 21.00 Reportaža o mestu Čačak
- 21.05 Italija: Igre brez meja
- 22.30 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
- 22.35 Jazz na ekranu
- Sekstet beograjskih jazzovskih glasbenikov vodiča časa na velikem jazz orkestru RTV saksosofist Milivoje Marković in trobentač Stjepko Gut, ki sta se v zadnjem času zelo uspešno uveljavljata na mednarodni jazzovski sceni. Marković je kot član mednarodnega orkestra EBU z nastopom v St. Geroldu v Avstriji (kjer je edini predstavil jugoslovinski) vzbudil precejšnjo pozornost - Stjepko Gut pa je po nekaj pomembnejših mednarodnih nastopih (npr. v Helsinkih) tudi z mednarodnim orkestrom EBU prejel celo vabilo za igranje v orkestru slavnega Lionela Hamptona. V skupini, ki igra jazz v stilu hard bop igrajo še Nikola Mitrović, Miroslav Krstić, Vojin Drasković in Lazar Tosić.
- 23.05 V znamenju

Koper

- 13.30 Odprta meja

V današnji oddaji «Odprta meja» bodo med drugimi tudi naslednje vesti:

- TRZIC - Protestna manifestacija kornarjev
- SOVODNJE - Cena mleka
- GORICA - Vodič o zaščitenih območjih
- KOLONKOVEČ - Praznik solate

- 17.00 Laha atletika - Atene
- 20.15 TV D - Stiče
- 22.30 Strah pred maščevanjem celovečerni film
- 22.00 TV D - Dames
- 22.10 Zeit im Bild - Čas v sliki
- 22.40 Odprta meja

Zagreb

- 18.50 Video strani
- 19.00 POROČILA
- 19.05 TV kolektor
- 19.15 Padla z neba - otroška serija
- 19.45 Narodna glasba
- 20.30 TV DNEVNIK
- 21.00 Reportaža o mestu Čačak
- 21.05 Igre brez meja
- 22.35 Galeb - dok. film
- 22.55 TV DNEVNIK

RADIO 2

- 6.30, 7.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila: 6.00 Dnevi: 8.45 Radiodue predstavlja: 9.00 Preden bo petelin zadel: 9.32 «Luna nova all'antica italiana»: 11.32 Tisoč popevke: 12.45 Talov kviz: 13.41 Sound-Track: 15.00 Contrara: 16.32 Gospe in gosposode, dobro poletje: 19.50 Splash: 22.50 Planet USA.

LJUBLJANA

- 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila: 7.10 Prometne informacije: 7.50 Dobro jutro, otroci: 8.25 Iz naših sporedov: 8.30 Z radijo po poti: 9.05 Pisan svet pravilic in zgodb: 9.30 Izbor v sredo: 10.05 Z glasbo v dober dan: 10.35 Turistični napotki za naše goste iz tujine: 11.05 Rezervirano za...: 11.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo: 12.05 Ali poznate...?: 12.35 S pesmi po Jugoslaviji: 13.00 Na današnji dan: 13.10 Veliki zabavni orkestri: 13.30 Kmetijski nasveti: 13.40 Iz živih ljudskih glasbenih kultur: 14.20 Zabavna glasba: 14.30 Priporočamo vam...: 15.06 Razmišljamo, ugotavljamo: 15.32 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo: 16.00 Dogodki in oddaji: 16.30 Zabavna glasba: 16.50 Radio danes, radio jutri: 17.00 Vrtljak: 18.00 Studio ob 18.00: 19.00 Zborovska glasba v prostoru in času: 19.15 Naš gost: 19.30 Mladini: 20.25 Zabavna glasba: 20.45 Minute z ansamblom Maska Kurana: 21.00 Glasba: 21.25 Sonata in Sonatina S. Prokofjeva: 22.05 Operna glasba: 23.00 Našim rojcem po svetu: 23.25 Iz naših sporedov: 23.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe: 24.05 Lični utrinki: 24.10 Jazz glasba.

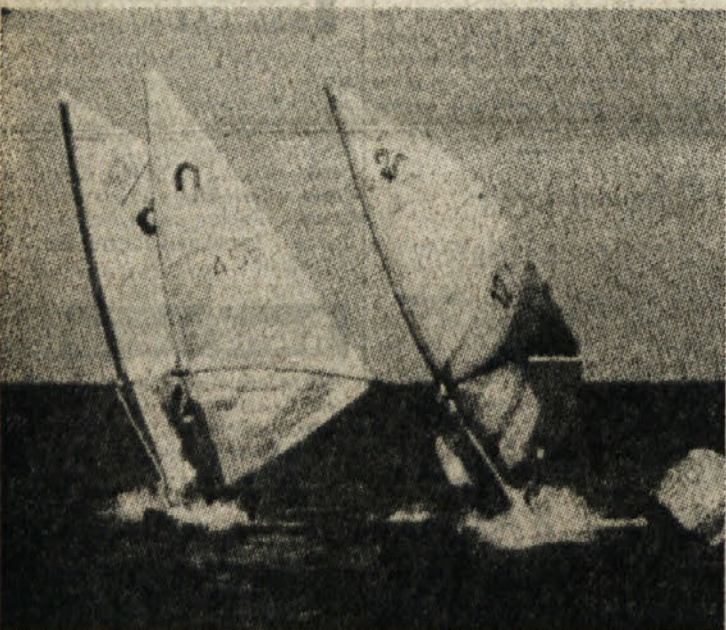
TI IN MORJE

VOJKO
PIŠE
COLIA

IZPOSODJENA REPORTAŽA

Na jadralski deski od Ancone do Dugega otoka

Med 32-urno plovo niso jadralski stopili s svojih desk na trdnješa tla

Podvigov z jadralskimi deskami je iz leta v leto vedno več. Letos sta kar dva na Jadranu izvedli slovenski jadralski. O. Telekovem jadrancu od Učinja do Ankarana smo že obirno poročali, danes pa smo si iz nevič. Avto. apodolili reportažo o podvigu članov ljubljanskega kluba Veler, ki so se na «deski» podali iz Ancone na Dugi otok.

Do zamisli je prišlo pred kakšnim letom, neke po zaključku maratonske plovo na jadralski deski iz Pirana v Dubrovnik lasko leto. Člani ljubljanskega kluba Veler so bili veseli nad lanskoletnim uspehom in dogovorili so se, da bodo prihodnje leto poskušali prečkati Jadransko morje neke na relaciji med Ancono in Zadrom.

Ideja je bila sprejeta, trening se je lahko začel. Priprave so bile resne in dolgotrajne in nikakor ne preproste. Ne gre namreč samo za fizični trening, am-

pak za vso organizacijo, ki jo takšen podvig zahteva.

Treba si je omisliti spremstvo jadrnic, ki bodo poskrbele za hrano, pijačo in seveda varnost. Treba se je odločiti za taktiko, za način, kako bo plova sploh potekala. Vse to so morali fantje opraviti v enem letu in ker takšno potovanje ni poceni, je bilo treba tudi poskrbeti tudi kakšna finančna sredstva. Tudi ta so izvrtili. Končno je napočil čas, ko se je bilo treba odločiti, kdaj odpluti.

Zbor v kampu Punta Mika pri Zadru

Vse skupaj se je začelo v turističnem kampu, kjer so se zbrali jadralski Trpo Stiglic, Tomaz Kunaver, Lado Kuret, Gorazd Stazišar, Mare Poljansek in Grega Garbajša. S turističnimi delavci Globtoura, ki so sklenili pripraviti ob vrtnitvi, z adrijskimi CB A materji in nočinarji so se dogovorili še zadnje stvari in se nato s trajektom odpravili v Ancono. Vožnja je bila kar dolga in fantje so s strahom opazovali morje, oziroma plovo razmere. Kako neki bo v prihodnje?

Ko so prispeli v Italijo, so jih tam že čakali spremstvovalci na dveh jadrnicah: 8-metrskem slopu in 10-metrskem katamaranu, ki naj bi plul zadaj in varoval skupino od zaledja, glede na to, da so jadralski sklenili, da do jugoslovanske obale ne izstopijo s svojih desk, je spremljevalce čakalo kar dosti dela. Fantje bodo na poti lačni in žejni.

Start: 10. julija

Potem ko so bili zadnji dogovori sklenjeni, oprema preverjena so 10. julija odpluli. Start ni bil pravo prijeten, malo vetra, v mazano morje, polno odpadkov so bili kaj žalostna slika. Zgodnja jutranja ura ni zbuja la upanja, če posebej gleda, ker večera pravzaprav ni bilo. Rahel veterič se je izmenjal z bonaco in tako je skupina v prvem dnevu uredila le dobrih 20 Nm, kar je na vse delovalo prav depresivno. Sonce, ki je žgalo čez dan, jim je poplilo precej moči in hrana je morala biti skrbno izbrana, če je hotela fantom povrtniti del izgubljenih moči.

Šele proti večeru 11. julija je zapihalo. To je bilo olajšanje, po svoje pa jih je malo tudi zaskrbelo, saj se navadno veter proti večeru umiri, tu pa se je šele začel. In res je začelo pihati kar lepo (kakšne 3 BF), temu primer ni pa so bili tudi valovi. Znočilo se je in jadralski so bili razpoznavni le po svojih lučkah, ki so jih imeli privezane za vratom. Noč je bila temna in valovi niso videli, le stitili so jih. Tre-nutek je bil kljub naporom in zaskrbljenosti lep in mogočen. Vprašanje je bilo, ali bodo zdržali napore...

Noge so postajale težke in zvinčene, dlani žuljave in jadralski so vse bolj uporabljali trapeze. Kljub temu niso vzdihali vsi.

Prvi je odnehal Grega, najmlajši, bolečine v kolenu so bile pre-hude. Kasneje se mu je na jadrnici pridružil še Mare. Bil je pre-hladen in napori so ga takšnih razmerah prehladi. Bila sta žalostna, ker sta morala odnehati,

«Wizz»: ne jadrnica in ne jadralska deska

Po mnenju večine proizvajalcev bo kaj kmalu tržišče nasičeno z jadralskimi deskami in bo pričelo primanjkovati potencialnih kupcev. Se vedno pa bo dovolj ljubiteljev morja, ki bi si želeli jadralsko desko, a se je izogibalo zaradi prenamembne športne kondicije. Industrija je v zadnjem času pomislila tudi na take ljubitelje morja, ki doberšen del svojega življenja prečepijo za pisalnimi mizami in si želijo vsaj med do-pustom nekoliko bolj zivahno športno aktivnost. Za take so jadralske deske predr oreh, nakup jadralske pa je previsoka nalozba za nekateredensko uporabo. Salo-monska rešitev bi bila kompromis med jadrnico in jadralsko desko.

V zadnjih mesecih so tako nastala razna hibridna plovila, ki so na pol poti med jadralsko desko in klasično jadrnico. Od prve ohranljajo lahko prenosljivost in nepretrajno ceno, od druge pa ne preveč zahtevno upravljanje z jadrnico. Med takimi hibridi je tudi jadrnica «Wizz» francoskega obrata Beneteau, ki ga uvaža podjetje Azimut iz Turina. Jadrnica je dolga 4,40 metra, široka je 1,62 metra, tehta pa samo 70 kilogramov. V bistvu je nekoliko daljša in širša jadralska deska s privzdignjenimi bokli, ki v morskem spominja na avstralske 18 čevljev dolge jadrnice. Od jadralske deske ohranja smerno ploskev, ki se vrti okoli svoje ose, predvsem pa jadrnico, ki ima lok in ne debela. Jambor je iz aluminija in ga razstavimo na dva dela, kot nalašč tonej za prevoz na avtomobilskem prtljajniku, vstavimo ga v odpr-tino trupa kot pri jadralskih deskah, seveda peti in premična. «Wizz» ima tudi krmilo, di je prav tako vrtljivo okoli svoje ose kot smerna ploskev, da ga ne po-škodujemo v nizki vodi. Povsem razumljivo ne bomo na taki jadr-

«Wizz» med plovo

13. evropsko atletsko prvenstvo v Atenah

VELIKA PREMOČ ATLETOV IZ VZHODNE NEMČIJE

Športniki iz NDR so osvojili včeraj kar tri zlate kolajne - Presenetljivo srebro za Pavonija v teku na 100 m - Romunke premočne v skoku v daljino

ATENE — Včerajšnji drugi tekmovalni dan na evropskem atletskem prvenstvu v grškem glavnem mestu ni bil posebej zanimiv, saj so bili tekmovalci iz vzhodne Nemčije, ki so bili navedeni na seznamu tekmovalcev, saj smo sledili izredno razgorenemu boju. Za malce slabše tehnične rezultate pa niso toliko trčili, kolikor neugodni vremenski pogoji, ki ne ustrezajo atletskim tekmovalcem.

Tudi to evropsko prvenstvo je v znamenju atletov iz NDR, ki so v atletiki prava svetovna velesila. Včeraj so vzhodni Nemci osvojili kar tri zlate kolajne od petih razpoložljivih in napovedali, da bodo letos prvi. Vzhodnonemski atleti in atletinje prevladujejo v skoraj vseh disciplinah in že včeraj so v finalu osvojili pet od šestih možnih zlatih medalj. Na drugi strani so tekmovalci iz zahodne Nemčije, ki so bili včeraj prvi. Vzhodnonemski atleti in atletinje prevladujejo v skoraj vseh disciplinah in že včeraj so v finalu osvojili pet od šestih možnih zlatih medalj. Na drugi strani so tekmovalci iz zahodne Nemčije, ki so bili včeraj prvi.

Kot rečeno so včeraj podelili pet odličij. Italijani imajo razloge za veselje in tudi za žalost. Veseli so, ker so včeraj prvi. Vzhodnonemski atleti in atletinje prevladujejo v skoraj vseh disciplinah in že včeraj so v finalu osvojili pet od šestih možnih zlatih medalj. Na drugi strani so tekmovalci iz zahodne Nemčije, ki so bili včeraj prvi.

KOLAJNE EP

	Z	S	B
NDR	4	2	1
Italija	1	1	0
Romunija	1	1	0
Španija	1	0	0
ČSSR	0	2	1
Sovjetska zveza	0	1	2
Finska	0	0	1
Francija	0	0	1
Poljska	0	0	1

13. evropsko atletsko prvenstvo v Atenah

VELIKA PREMOČ ATLETOV IZ VZHODNE NEMČIJE

Športniki iz NDR so osvojili včeraj kar tri zlate kolajne - Presenetljivo srebro za Pavonija v teku na 100 m - Romunke premočne v skoku v daljino

13. evropsko atletsko prvenstvo v Atenah

VELIKA PREMOČ ATLETOV IZ VZHODNE NEMČIJE

Športniki iz NDR so osvojili včeraj kar tri zlate kolajne - Presenetljivo srebro za Pavonija v teku na 100 m - Romunke premočne v skoku v daljino

Danes v skoku v višino: Ulrike Meyfarth med glavnimi favoriti

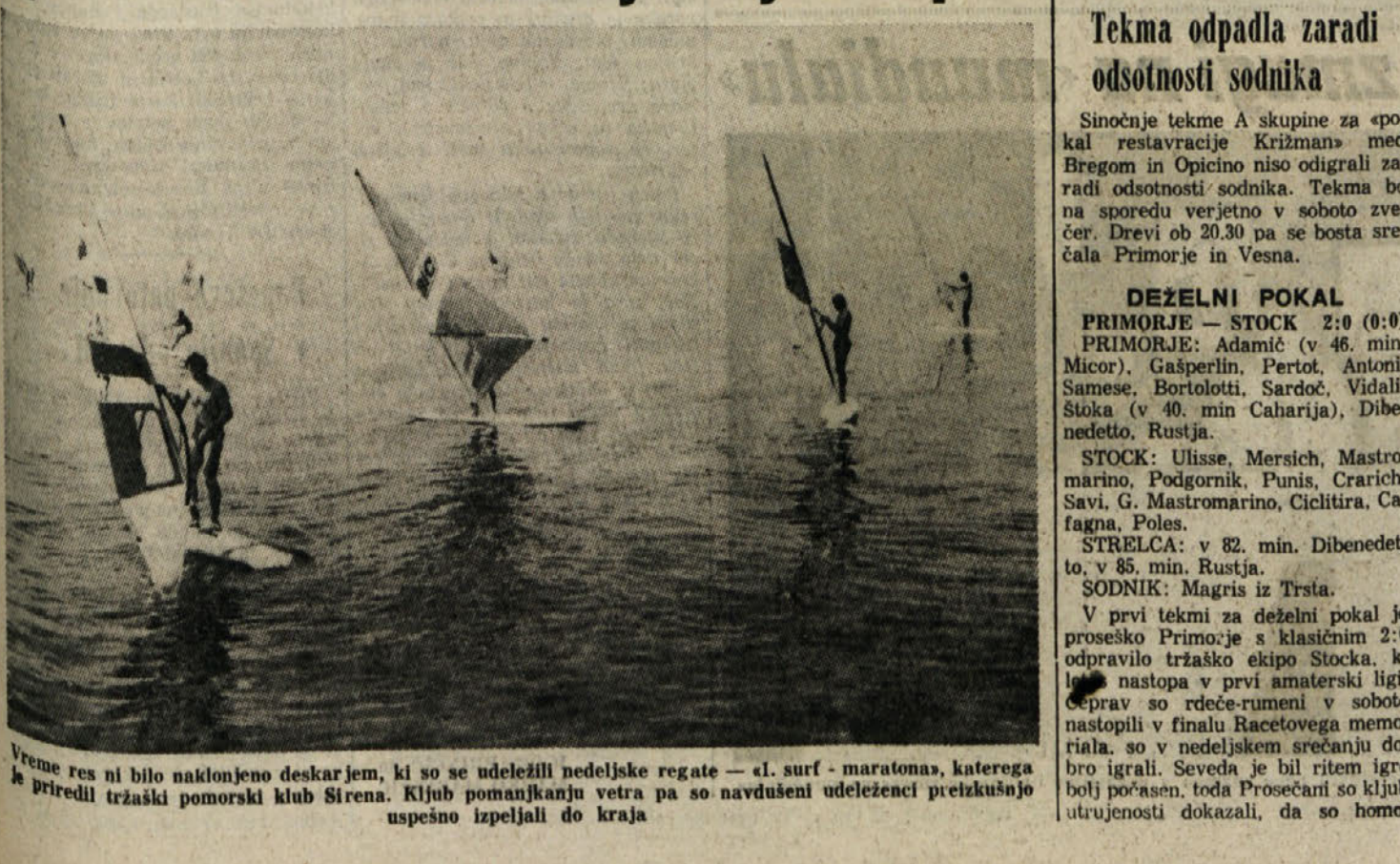
Ulrike Meyfarth je bila stara šestdeset let, ko je pripravila veliko senzacijo na olimpijskih igrah v Münchnu 1972 in preskočila letvico na višini 192 centimetrov, zlata olimpijska kolajna in izenačen svetovni rekord v fosbury-slogu pa sta bila presenečenje, če vemo, da so na olimpijskem stadionu v Münchnu nastopale tudi Jordanka Blagojeva, Rona Gusenbauer, Barbara Inken, Rita Schmidt, Sara Simeoni, Rosemarie Witschas in Debbie Brill. Zahodnonemška junakinja je pozneje doživljala težko športno travmo, toda v letu 1982 se spet pripravlja za svoj zmagoviti pohod na evropskem prvenstvu v Atenah, kjer bo v svojem šestindvajsetem letu favoriti številka 1, saj je v letošnji sezoni že preskočila letvico na višini 200 centimetrov, njen dvojni S. Simeoni, svetovni rekord na skoku v višini (2.1 cm), pa bo ena izmed največjih atrakcij v Atenah 1982.

Konkurenca v skoku v višino bo tokrat izredna, kajti v areni bodo tudi Tamara Bikov, štiriindvajsetletna tekmovalka iz Azova, ki je v letu 1981 preskočila letvico na višini 196 centimetrov, v letošnji sezoni pa je izboljšala svoj rekord na 198 centimetrov, in Ulrike Meyfarth, ki je v letu 1981 preskočila letvico na višini 192 centimetrov, v letošnji sezoni pa je izboljšala svoj rekord na 198 centimetrov.

SVETOVNI REKORD V SKOKU V VIŠINO (ŽENSKE)

Ime	Višina	Leto
1.65 Jean Shiley	1.92	1972
1.65 Mildred Dirlikson	1.92	1972
1.66 Dorothy Odamm	1.92	1972
1.66 Esther van Heerten	1.92	1972
1.71 Fanny Blankers-Koen	1.92	1972
1.72 Sheila Lewell	1.92	1972
1.73 Aleksandra Cudina	1.92	1972
1.74 Thelma Hopkins	1.92	1972
1.75 Iolanda Balas	1.92	1972
1.76 Mildred McDaniel	1.92	1972
1.76 Iolanda Balas	1.92	1972
1.77 Čeng-Feng Jung	1.92	1972
1.78 Iolanda Balas	1.92	1972
1.80 Iolanda Balas	1.92	1972
1.81 Iolanda Balas	1.92	1972
1.82 Iolanda Balas	1.92	1972
1.83 Iolanda Balas	1.92	1972

Spretno so lovili še najmanjšo sapico

Vreme res ni bilo naklonjeno deskarjem, ki so se udeležili nedeljske regate — a. surf - maratona, katerega je priredil tržaški pomorski klub Sirena. Kljub pomanjkanju vetra pa so navdušeni udeleženci preizkušnjo uspešno izpolnili od kraja

Včeraj začetek kongresa športnih novinarjev

LIGNANO — Včeraj se je v Lignano tudi uradno začel 32. kongres italijanskih športnih novinarjev. Kongresa se udeležuje kakih 60 italijanskih novinarjev, poleg teh pa še delegacija iz Koroške, Slovenije in Hrvaške. Na včerajšnji otvoritvi so bili prisotni tudi predstavniki oblasti iz naše dežele.

Uvodni referat je podal predsednik zveze Enrico Crespi, ki je naglasil, da si morajo italijanski športni novinarji prizadevati stimulirati italijanske športnike in pisati o njihovih uspehih, poleg tega pa seveda približati šport predvsem mladim. Danes bo na sporedu razprava o uvodnem referatu.

KOLESARSTVO

RIM — Predsednik republike Sandro Pertini je poslal brzojavko s čestitkami Giuseppe Saronniju, ki je v nedeljo osvojil svetovni naslov v cestni vožnji za profesionalce.

BOKS

RIM — Zaradi prenehanja športne dejavnosti evropskega prvaka super peresne kategorije, Angleža Boza Edwardsa, bo o podelitvi celinskega naslova v kategoriji odločil dvoboj med Danielom Londasom (Fr.) in Robertom Castanomom (Sp.).

OB PROSLAVAH OB 52-LETNICI USTRELITVE ŠTIRIH BAZOVIŠKIH JUNAKOV

Tudi naši športniki bodo počastili spomin na Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenciča

Za športna tekmovanja bosta skrheli Sloga in Zarja - Na sporedu bo ženski odbojarski turnir, nogometna tekma in spominski pohod

Letošnja osrednja proslava ob 52. letnici usmrtitve Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenciča bo v nedeljo, 12. septembra, na kraju ustrelitve na bazoviški gmajni ob 16. uri.

V dogovoru z odborom za proslavo bazoviških žrtve se bodo štiri bazoviški junaki spomnili tudi športniki. Športni društvi Sloga in Zarja, torej društvi, ki delujejo na območju Bazovice, sta si prevzeli nalogo, da priredita tekmovanja. Zarja bo organizirala nogometno tekmo, Sloga pa spominski pohod in že tradicionalni ženski odbojarski turnir za Trofejo bazoviških žrtve.

Povrnimo se zdaj k letošnjim športnim tekmovanjem. Prva tekmovalna tekma na sporedu je v soboto, ko se bo začel odbojarski turnir. Na njem bo letos sodelovalo 8 ekip in sicer Bor, Breg, Kontovel, Sokol, Sloga, Koper, Merkur iz Novice, Gorice ter Fuzinar iz Raven na Koroškem, s katerim je Sloga po športnem nastopu. Prva tekmovalna tekma na sporedu je v soboto, ko se bo začel odbojarski turnir.

OBVESTILA

Seja atletske sekcije SZ Bor

bo jutri, 9. septembra, ob 20.30 na stadionu «1. maj».

SZ Sloga - planinski odsek

organizira 12. septembra tradicionalni spominski pohod Bazoviški junaki 1932. Zbirališče v Bazovici pred vaskim spomenikom ob 11. uri. Pohod traja približno štiri ure. Vabljeni planinci, športniki in mladina.

SD Mladina smučarski odsek

organizira v soboto, 11. t.m., ob 20.30 v domu «Albert Sirk» v Krizu družinski večer. Ob tej priložnosti bodo predstavili program za zimsko sezono 82/83. Poskrbljeno bo za zakusko. Zanimati se lahko javijo (prispevek 1.500 lir na osebo) v trgovini «Pri kostanju» v Krizu ali pri družini Tavčer na Očepinah, Proseška 2/1, telefon 21-29-36.

Tržaška pokrajina sporoča vsem športnim društvom, da bo 30. septembra zapadel rok za vložitve prošnje za uporabo šolskih telovadnic v šolskem letu 1982/83.

NA IGRIŠČU SLOVENSKEGA DIJAŠKEGA DOMA V GORICI

Nadaljuje se rekreacijsko igranje košarkarke

Do meseca oktobra, oziroma do trenutka ko bodo vremenske razmere dovoljevale, bo v Gorici redno potekalo rekreacijsko igranje košarkarke. Trenirki trajajo že vse poletje in, kot smo že poročali v našem dnevniku, s precejšnjim uspehom. Vadbena je dvakrat tedensko in sicer ob sredah in petkih na odprtem igrišču slovenskega dijaškega doma v Gorici (Svetogorska ulica 84) s pričetkom ob 20.30.

Zanimati se lahko prijavijo ob zgoraj navedenem urniku kar na igrišču; za vse ostale informacije pa se lahko obrnejo na sedež športnega društva Dom (Gorica) — Ul. Malta 2 — telefon 33029 — kjer bodo prejeli vse potrebne informacije.

Organizator treningov je SZ Dom (Gorica), v okviru delovanja Mladinskega centra iz Gorice.

AVTOMOBILIZEM

POSAMEZNO (osmina finala): Mayer (ZDA) - Lutz (ZDA) 6:4, 6:2, 6:1.

DVOJICE (3. kolo): Amaya - Pfister (ZDA) - Visser - Viljoen (J.A.F.) 7:5, 6:4, C. in M. Strode (ZDA) - Clickste - Krulwitz (Z., 6:3; Barge - Herr (ZDA) - Jausovčeva (Z.) 3:6, 6:2; Russell - Ruzici (ZDA - Rom.) - Desfor - Hallquist (ZDA) 4:6, 6:4; Turnbull - Casals (Avst., ZDA) - Murgu - Gordon (It., ZDA) 6:1, 6:1.

KOTALKANJE NA DRŽAVNEM PRVENSTVU V BITONTU

Mitja Kokorovec osvojil bron

Mladi kotalkar ŠD Polet je kljub smoli dosegel velik uspeh

ŠD Polet je dosegel še en odličen uspeh v letošnji sezoni: Mitja Kokorovec, ki je prišel s kotalkanjem pred slabima dvema letoma, je na državnem prvenstvu za kategorijo začetnikov, ki je bilo v soboto in nedeljo v Bitontu (Bari), zasedel tretje mesto.

Skupno je na prvenstvu tekmovalo 14 kotalkarjev, ki so zasedli prva mesta v okviru državnih prvenstev. Zbrani so bili torej najboljši kotalkarji iz Italije v tej kategoriji; kar daje uspehu mladega Mitje še posebej poudarek. Prvenstvo se je pričelo nadvis spodbudno že s tekmovalcem v obveznih likih, kjer je Mitja zasedel tretje mesto. Na začetni lestvici je vodil Stacchiotti, na drugem pa je bil Fratolino. Takoj se je izkazalo, da je prvo uvrščen tekmovalac zelo dobro pripravljen, medtem ko je bil drugi še dosegljiv.

LESTVICA PO OBVEZNIH LIKIH

1. Stacchiotti	32.7 točk
2. Fratolino	32.2
3. Kokorovec	30.4
4. Sartori	30.2

V prostem programu je prišlo za Mitjo do neželjenega incidenta: kasete, na kateri je posneta glasba za nastop, je namreč tik pred nastopom odpovedala. Na noben način se je ni dalo popraviti in tako je moral Mitja nastopiti z glasbo, ki je ni nikoli slišal.

To je predstavljalo seveda precejšnjo težavo za našega kotalkarja, ki pa se je kljub temu znašel in dostojno izvedel program. Razen enega spodrslnja je vse skoke dobro spjel. Za svojo nastop je prejel 32.3 točke. Stacchiotti je potrdil svojo premoč z oceno 38.2 medtem ko je Fratolino prejel 34.9 točke. V bistvu je torej lestvica, kar se tiče prvih treh mest, ostala nespremenjena.

KONČNA LESTVICA

1. Stacchiotti	70.10 točk
2. Fratolino	67.10
3. Kokorovec	62.70
4. Caruso	62.30
5. Camporese	58.80

Za odličien uspeh Kokorovec gre posebno priznanje trenerki Morani Sossi, ki ga je vztrajno pripravljala za nastop in ga je tudi spremljala na tekmovalnem (sk).

KOLESARSTVO

Volpiju prva etapa

AOSTA — Alberto Volpi je osvojil prvo etapo dirke po Dolini Aosta za amaterje.

INKA

OBVESTILA

Seja atletske sekcije SZ Bor

bo jutri, 9. septembra, ob 20.30 na stadionu «1. maj».

SZ Sloga - planinski odsek

organizira 12. septembra tradicionalni spominski pohod Bazoviški junaki 1932. Zbirališče v Bazovici pred vaskim spomenikom ob 11. uri. Pohod traja približno štiri ure. Vabljeni planinci, športniki in mladina.

SD Mladina smučarski odsek

organizira v soboto, 11. t.m., ob 20.30 v domu «Albert Sirk» v Krizu družinski večer. Ob tej priložnosti bodo predstavili program za zimsko sezono 82/83. Poskrbljeno bo za zakusko. Zanimati se lahko javijo (prispevek 1.500 lir na osebo) v trgovini «Pri kostanju» v Krizu ali pri družini Tavčer na Očepinah, Proseška 2/1, telefon 21-29-36.

Tržaška pokrajina sporoča vsem športnim društvom, da bo 30. septembra zapadel rok za vložitve prošnje za uporabo šolskih telovadnic v šolskem letu 1982/83.

NA PRVENSTVU ZDA V FLUSHING MEADOWU

Jaušovčeva izločena tudi v dvojicah

Lendl zlahka odpravil Šveda Wilanderja - Med mladinci se je Jugoslovčan Goran Prpič uvrstil v drugo kolo

FLUSHING MEADOW — Po McEnroe, Warwicku in Mayerju se je tudi Čehoslovak Ivan Lendl, nosilec 3. skupine, uvrstil v četrtfinale mednarodnega teniškega prvenstva ZDA v Flushing Meadowsu. Lendl je s precejšnjo lahkoto odpravil mladi ušvedskega tenisa, Matsa Wilanderja (6:2, 6:2, 6:2) in se bo v četrtfinalu pomeril z Avstralcem Kimom Warwickom, ki je premagal Francoza Yannicka Noaha.

Mariborčanka Mima Jaušovec, potem ko je že v drugem kolu izgubila v igri posameznice proti američanki Rushovi, je bila izločena tudi med dvojicami. V drugo kolo pa se je uvrstil Jugoslovčan Goran Prpič (mladinci), ki je premagal Španca Figuerasa.

POSAMEZNO (osmina finala): Mayer (ZDA) - Lutz (ZDA) 6:4, 6:2, 6:1.

DVOJICE (3. kolo): Amaya - Pfister (ZDA) - Visser - Viljoen (J.A.F.) 7:5, 6:4, C. in M. Strode (ZDA) - Clickste - Krulwitz (Z., 6:3; Barge - Herr (ZDA) - Jaušovčeva (Z.) 3:6, 6:2; Russell - Ruzici (ZDA - Rom.) - Desfor - Hallquist (ZDA) 4:6, 6:4; Turnbull - Casals (Avst., ZDA) - Murgu - Gordon (It., ZDA) 6:1, 6:1.

MLADINCI (posamezno, 1. kolo): Forget (Fr.) - Gonzales (Kol.) 6:3, 6:1; Benhabiles (Fr.) - Lets (ZDA) 7:6, (8:6), 3; Goran Prpič (Jug.) - Joel Figueras (Sp.) 6:2, 6:2; Kures (ZDA) - Masso (Arg.) 6:0, 7:5; Nagel (ZDA) - McDaniel (Kan.) 6:4, 6:1.

POSAMEZNO (osmina finala): Rush (ZDA) - Turnbull (Avst.) 6:3, 6:1, 6:2; Navratilova (ZDA) - Loand (ZDA) 6:1, 6:2; Mandlikova (ČSSR) - Nelson (ZDA) 6:4, 6:2; Jaeger (ZDA) - Rinaldi (ZDA) 6:1, 6:1.

DVOJICE (2. kolo): Evert Lloyd - King (ZDA) - Goodling - Nelson (ZDA) 6:1, 6:0.

3. kolo: Bunge - Rhode (ZDA) - McInerney - Moud (ZDA) 6:2, 6:3; Barge - Herr (ZDA) - Jaušovčeva (Z.) 3:6, 6:2; Russell - Ruzici (ZDA - Rom.) - Desfor - Hallquist (ZDA) 4:6, 6:4; Turnbull - Casals (Avst., ZDA) - Murgu - Gordon (It., ZDA) 6:1, 6:1.

Sporod tekaških prireditev

Na programu kolektivna množična tekaška prireditev, ki ga je izdelal odbor za množične tekaške prireditve pri smučarski zvezi Slovenije, so za september in oktober na sporedu še naslednji teki:

12. 9. Brdo pri Ljubljani, gozdni tek (12 in 6 km); 18. 9. Podbrdo, gorski tek na Sorisko planino (12 km in 800 m viš. razlike); 18. 9. Umag, maraton Katoro (21 km); 19. 9. Makronog, dolenski mali maraton (21 in 10 km); 25. 9. Bovec, maraton treh src (42, 21 in 10 km); 3. 10. Ljubljana, pohod in tek čez Rašico (20 in 14 km); 3. 10. Pivice, plitviški maraton (25 km); 10. 10. Ulovka, tek okoli Ulovke (15 in 10 km); 23. 10. Kranj, maraton treh src (42, 21 in 10 km).

OB NOVI VOJAŠKI OFENZIVI PROTI ISLAMSKIM UPORNIKOM V AFGANISTANU

SOVJETSKA ZVEZA IŠČE IZHOD IZ AFGANISTANSKE SLEPE ULICE

Današnji prihod generalnega tajnika OZN v Moskvo bi lahko izkoristili za navezavo stikov s Pakistanom

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)
MOSKVA — Sovjetski tisk ponovno obseja »znanje vmešavanja« v Afganistan in poudarja, da tam ne more priti do nikakršnega »povratka na staro«. Večina tujakih opažalcev meni, da je določeno izraženo sovjetska podpora režimu Babraka Karmala v tesni povezavi z vojaškimi operacijami, ki po nekaterih virih kažejo, da je nekaj dni potekalo v posameznih predelih Afganistana, drugi pa mislijo, da je pred vrati nova pobuda za politično rešitev krize okrog Afganistana, ki bi jo lahko sprožil obisk Pereza De Cuellarja.

Operacija »čiščenja«, ki naj bi jo po različnih informacijah začele četete Babraka Karmala, se pred nekaj dnevi, naj bi bila odgovor na napade afganistanskih upornikov v me-secu juliju v treh afganistanskih pokrajinah: Gur, Balh in Kanda-har. »Krasna zvezda« poroča, da af-

so v juliju v teh pokrajinah različni »kontrarevolucionarni odredi« iz-vedli številne napade na najrazličnejše »državne in civilne« objekte in da je pri tem padlo tudi »nekaj žrtev«.

Iz sovjetskega tiska ni moč ugotoviti, kakšen je dejanski obseg spopadov med četami Karmalovega režima in afganistanskimi uporniki, očitno pa je, da je položaj v nekaterih afganistanskih pokrajinah ponovno napet in da v razvoju afganistanske revolucije — kot radi pravijo v Moskvi — ni kakšnega bistvenega napredka.

Sovjetsko časopisje piše, da se vmešavanje v Afganistan nadaljuje z vseh strani in — kot že ves čas — so pri tem tarča kritik zlasti Pakistan, Saudska Arabija in Egipt. Tokrat se posebej kritizirajo Egipt in arabske države in pravijo, da brez njihove »islamizacije« in velike materialne pomoči, »ne bi bilo nobenih upornikov na afgan-

SOVJETSKA OFENZIVA V PANŠIRSKI DOLINI

ISLAMABAD — Združene sovjetsko-afganistanske vojaške enote, ki se jim je pridružilo še tisoč na novo poslanih sovjetskih vojakov, so ob podpori tankov in težkega topništva začele širokopotezno ofenzivo »čiščenja« osvobodjenega ozemlja v Panširju, strateško pomembni dolini na poti iz Kabula proti Sovjetski zvezi. S tem se je praktično končalo nekajdnevno premirje, ko so v Afganistanu za beležili le manjše praske in je bila pobuda skoraj vedno v rokah islamskih upornikov. Po trditvah predstavnikov islamske gverile v pakistanskem Islamabadu »sovjetski vojaki in njihovi afganistanski pakičanci« napadajo tudi druga področja, ki jih nadzirajo islamski borci.

Zanimanje pa je seveda osredotočeno na ofenzivo v Panširju, kjer bodo skušale sovjetsko-afganistanske enote »očistiti« ozemlje islamskih upornikov pred začetkom zime. Kako pomembna je za Karmalov režim ta ofenziva govornice potrjuje vest, da so izrecno ta namen pred slabim mesecem poslali v Afganistan še tisoč sovjetskih vojakov in dvesto tankov ter okroglih transporterjev. V krogi gverile zatrjujejo, da so v teku siloviti spopadi in da je sovjetska premoč očitna. V Islamabadu na upajo, da bodo tudi tokrat islamski borci ugnali sovjetske in Karmalove vojake, saj se je že pet podobnih ofenziv v Panširju izločilo in ni režimskim vojakom nikoli uspelo trajno zasedati Panširske doline. Tudi tokrat bodo brž-kone sovjetski vojaki brez večjih težav prodrili skozi dolino, a da bi »očistili« ozemlje in celo vzpostavili trajno nadzorstvo nad tem strateško pomembnim ozemljem, je bolj malo verjetno. Vse dosedanje poskusi Karmalovega režima, da bi si na svojo stran pridobil kmečko prebivalstvo so se namreč izjalovili, brez trajne podpore prebivalstva pa so »očistevalne« akcije že v naprej obsojene na propad.

PRIMORSKE VESTI

Portoroška «Droga» največji zbiralec zelišč v Jugoslaviji

PORTOROŽ — HP Droga sodi med največje zbiralece zdravilnih zeli v Jugoslaviji. Lani so jih na primer izvozili za 1400 ton, doma so prodali 180, v čajnih mesanicah pa še 300 ton najrazličnejših zelišč. Dušan Ferluga, vodja razvoja HP Droge je povedal, da Droga zbira ali goji približno 300 najrazličnejših zelišč, od katerih so pravzaprav skoraj vse zdravilne. Ene so primerne za čajne mešanice, druge (čeprav morda strupene) za farmacevtsko industrijo, tretje za izdelavo najrazličnejših grenčin in likerjev v alkoholni industriji, četrte za začimbe... točnejše meje med zdravilno in zdravilno zeliščjo ni — petersilj je na primer začimba, pa tudi sredstvo za odvajanje vode iz telesa.

V Sloveniji ima HP Droga štiri glavna odkupna središča — na Mostu na Soči (visokogorsko rastlinje), Gradšču pri Kozini, Novo mesto in središče ob Dravi. Seveda imajo odskupna mesta tudi drugod po Jugoslaviji — Bačka Palanka, Niš, Pleselj, Čačak... Mreža nabiralcev

je precej široka in goste stekana. Število teh, ki nabirajo zelišča pa je iz dneva v dan več. Težje govorimo o razmerah, saj ljudi v dodatno zaposlovanje, po drugi strani pa vlada v svetu nekakšna konjunktura, vse večje povpraševanje po naravnih zdravilih in vse večji odpor pred sintetičnimi. V glavnih središčih, pa tudi po vaseh imajo svoja odkupna mesta, kjer so ponavadi ogremljeni z rezalnimi stroji, prešami in mlinci, tako da vsaj delno že tam obdelajo zelišča. Predelovalni center HP Droge pa vsaj delno že tam obdelajo zelišča. Tisti, ki v Gradšču pri Kozini, kjer dokončno obdelajo zelišča, da so pripravljene za prodajo ali nadaljnjo predelavo. V Vojvodini, ob reki Tisi imajo kooperanti HP Droge 300 hektarjev polj posejanih v glavnem s kamilico, pa tudi s meto, majarom, timijano, pektaronom in baziliko.

Ene od težav, ki nekako zavira še večji razvoj pridelovanja zdravilnih zelišč, je pomanjkanje sušilnic. Droga odkupuje le posušene trave. Tisti, ki ne more dobro po-

sušiti zelišč, potem kmalu odneha. Maršidko bi se lotil pridelovanja zdravilnih rastlin, če bi mu zagotovili sušenje večje količine pridelka. Tako pa ostaja precej možnosti neizkoriščenih. V HP Drogi prodajo svoje zelišča farmacevtski, alkoholni industriji, lekarnam in zeliščarjem...

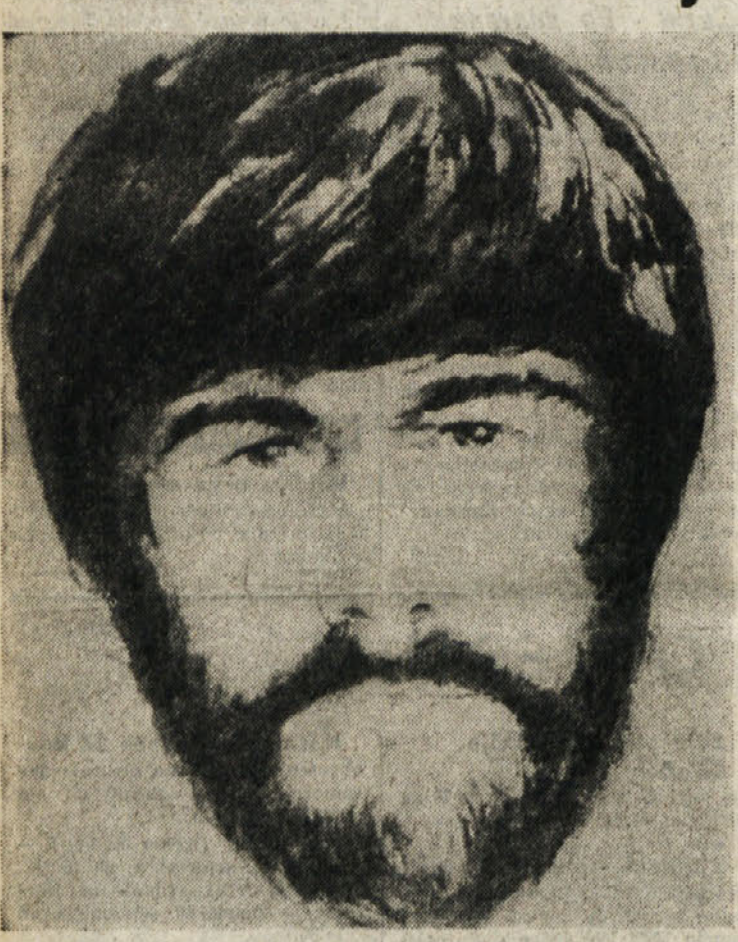
Še pred desetimi leti je bilo zbiranje zdravilnih trav kaj nedonosen posel, tako da so hoteli pri Drogi to dejavnost kar ukiniti. V zadnjih letih pa se je stvar postavila na glavo. Z zeliščji se ukvarjajo tudi tisti, ki o njih nimajo pojma. Tudi nekatere delovne organizacije, ki s svojo dejavnostjo nimajo nobene zveze z zeliščji, sedaj spektakularno zveže z njimi, samo da bi prišli do denarja. Pri odkupu zelišč potem pogosto prihaja do neenotne konkurence, saj marsikdo preplačuje tista zelišča, ki gredo trenutno najbolj v denar, ki so v modi in po katerih tržišče kar hlepi. V HP Drogi vam lahko kar zadržajo imena tistih delovnih organizacij, ki jim, po njihovem mnenju neupravičeno »vskacejo« v zelišča. Da za zeliščje zanimivo poveda tudi odkupne cene. Še pred kratkim so za kilogram suhih kamilic plačali 400 dinarjev, za kilogram jesenskega podolskega, ki je trenutno najbolj donosni, pa več kot 1000 dinarjev za kilogram.

Kvaliteto pri Drogi sproti preverjanje v svojih donoli dobro urejenih laboratorijih. Kamilica mora na primer imeti tisto in toliko eteričnega olja. Kakovost zdravilnih trav pregleda najprej tisti, ki blago preverja (pri odkupu), potem ta zelišča pregledujejo tisti, ki jih predelujejo in končno še tisti, ki jih pakirajo. V prodajo praktično ne more priti pokvarjeno blago. Vse kar je vlažno, plesnito, ali kako drugače neuporabno, izločijo... Zgodilo se je, da posamezniki vloženo v vrečo s travami še kamen (celo zid). Vendar se to ne dogaja prečesto. Velikokrat ljudje ne znajo prav nabirati zdravilnih rastlin. Pri Drogi imajo strokovnjake (Vinko Velušček iz Ljubljane), ki te nabiralec primerno pouči.

Sicer pa je povpraševanje po zdravilnih zeliščih pravzaprav nekakšna modna muha. Težko je določiti napovedati, katera trava bo v nekaj letih prinesla največji dobiček, pravi Dušan Ferluga. »Naš zastopnik v ZRN sicer natančno opazuje povpraševanje tržišča in nam to pravčasno sporoči. Tako smo pozorni s kolektivnim nasadom zdravilnih in medicinskih rastlin v Zaliču, ki za nas razvija tehnologijo pridelovanja posameznih zelišč. Sedaj na primer pridelujemo posebno — najboljšo vrsto origana — origanum creticum, ki je izredno drag. Vsak gram semena stane eno zadnjo nemško marko. Na Kreti ga za drag denar prodajo v Šopkih in pomurju kot afrodiziak. Italijanski trg bi tega origana kupil se in se... Naši delavci pa se že zavzemajo, da bi origano gojili na svojih poljih. Tuzov je se zmeraj privožen — avstrijska. Kje bi lahko vse to posušili? Na kvadratnem metru bi pridobili 8 kilogramov origana, kar da en kilogram posušene origana, za kar bi pridelavcu plačali 100 dinarjev. Na enem hektarju bi imel pridelavalec en milijon prihodkov. Zadržanje cene vse bolj razmišljajo o tistih oblikah pridelave — na primer izlečih koncentrat iz zdravilne zeli. Dostaj se je namreč dogajalo, da so izvažali trave, prave zelišča pa izvažali iz njih izdelane koncentrate...»

BORIS SULIGOJ

«Identikit» atentatorja

LONDON — Angliška prestolnica je preplavljena s podobno domnevne atentatorja, pripadnika irske teroristične organizacije IRA, ki je preteklega 20. julija zakrivil smrtni 11 ljudi in jih ranil 33. Po trditvah več očividcev naj bi človek takoj po videzu postal peklenski stroj uoder v Regent's parku, kjer nastopajo za publiko vojaške godbe. Po mnenju angleške policije, ki z velikimi lepki poziva občinstvo, naj ji nudi informacije za aretacijo osumljenca, je isti človek zasnovan, tudi drugi atentat, ki se je zgodil skoraj istočasno v velikem londonskem Hyde parku, ki je eksplodirala bomba v avtomobilu, prav ko je šel mimo oddelke konjeniške garde, ki čuva kraljico Elizabeto.

Na sliki identikit domnevnega atentatorja s temno rjavimi lasmi, brki in brado.

PO POTRESU V IRPINIJI
Odškodnine lastnišom izginulih prikolic

RIM — Kdor je dal na razpolago avtomobilsko prikolico (tuloko) za potresenje iz Kampanije in Bazilicate, pa mu je niso vrnil, bi lahko zahteval od prefektore, kateri jo je predal, ustrezno odškodnino. Tako je odredil minister za civilno zaščito Zamberletti, upoštevajoč, da je bilo mnogo prikolic ukradenih, požganih ali tako hudo poškodovanih, da niso več za rabo. Privzeto se zato lahko zgledajo na omejenju prefekturah z dokumentacijo o oddaji, tam bodo pa morali tudi podpisati akt o prodaji prikolic javni upravi.

V nekem karnijskem gozdu odkrili zakopan eksploziv

VIDEM — Agentom sodne policije komisariata iz Tolmece je po dolgi preiskavi uspelo odkriti v nekem gozdu pri Laucu v Karniji večjo količino eksploziva, ki je bil zakopan v posebnih posodah, ki so ga ščitile pred vlago. V posodah je bilo 23 kilogramov in 600 gramov želatinskega eksploziva v hlebičih in 145 metrov vžigalne vrvice. Povsem razumljivo poteka pre-

se lahko izražalo v svojem jeziku in gojilo lastne etnično-kulturne vrednote.

V tem smislu so sklenili braniti svojo pravico do obrambe, kot to predvideva ustava dragocnega kulturnega potenciala slovenskih prebivalcev v Nadiških dolinah, katerega ni več mogoče ne spregledati ne zapostavljati. V pravem demokratičnem vzdušju oblast in razne ustanove ne morejo do vsega tega gošiti nerazumevanja ali pa celo zlorabljanja, ampak morajo prevladati demokratične vrednote in pozitivne silnice, ki izhajajo iz domačih stvarnosti.

Zato bi morali vpeljati tudi v šole program, ki bi odgovarjal tej krajevni kulturni stvarnosti. V Benški Sloveniji zato ne sme priti do izmenjavanja slovenskega jezika, oz. tega, kar ljudje imajo, zato da bi jim dali to, česar nimajo, ampak bi treba to kar imajo, t.j. kulturne in etnične vrednote še bolj oživiti in razviti.

Da bi ovrjednili kulturne značilnosti slovenskega prebivalstva v Nadiških dolinah bi morali zato spodbuditi, organizirati in tudi finančno podpreti vse akcije, ki sodijo v tak program in to ne le v vseh ustanovah gorske skupnosti, ampak tudi v vseh solah tega področja.

Na sestanku so zato poudarili nujnost izglasovanja globalnega zaščitnega zakona, katerega mora italijanska vlada čimprej izdati. O benem so poudarili, da bi treba poleg ovrjednosti značilnosti slovenskega prebivalstva v teh dolinah, omogočiti tudi rešitev različnih prečnih gospodarskih vprašanj, pred vsem zaposlitve. Zato bi moral za vsem o globalni zaščiti vnebovati podobne elemente, kot jih imajo tudi iz nerazvita področja Juga.

Na sestanku so tudi proučili možnost, da bi pripravili srečanje evropskih parlamentarcev, kjer bi lahko boljše predstavili vlogo Benških Slovencev, kot skupnosti, ki živi na stičišču različnih narodov.

PO PROUČEVANJH JAVNEGA MNENJA SE JE PREMIER VAN AGT TOKRAT ZMOTIL

Gospodarska kriza na Nizozemskem bo odigrala ključno vlogo na današnjih predčasnih volitvah

Bistveno bi morali napredovati socialisti, ki so izstopili iz koalicijske vlade zaradi črtanja socialnih postavk

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)
BRUSELJ — Nizozemske politične stranke se bodo danes podale v najbolj negotove parlamentarne volitve v zadnjih dveh desetletjih. Gospodarska kriza je vtisnila globok pečat, kajti kljub zunanjetrgovinskemu presečku (ki pa je deloma posledica prodaje plina, njegove zaloge pa niso večne) in ugodni položaji na valutnih borzah se plačilno-bilancijski položaji na Nizozemskem zaostrejo, čedalje več je proračunskih pomanjkljivosti, kar dviga socialne izdatke in povečuje armado brezposelnih. Poslabšani ekonomsko-socialni položaj utesi igrati ključno vlogo na današnjem predčasnem — izbiranju nove garniture poslancev za »Tweede kamer«.

Parlamentarne volitve — druge v zadnjih dveh letih — so postale izgubne, potem ko so spomladaj vrata vladnega kabineta zaloputnili

predstavnik socialistične stranke dela (PVDA), ki jim koalicijski partnerji krščanski demokrati (CDA) in neoliberalno usmerjeni »demokrati« 66 niso omogočili podpore za program odpiranja novih delovnih mest. Premier Van Agt, ki je navkljub socialističnemu na sprotnoval terjal ostro rezanje vseh proračunskih postavk, tudi socialnih izdatkov, je pol leta vladal z zuna koalicijsko podporo liberalcev (VVD), ki so takoj po izstopu stranke dela dali vedeti, da si želijo sodelovanja s krščansko demokracijo, a ker je na Nizozemskem mogoče spremeniti sestavo koalicijske le po parlamentarnih volitvah, je Van Agt — ki ne skriva želje za obnovitve »democentričnosti« zavezništva z liberalci — moral razpisati predčasno izbiranje poslancev.

Ta korak mu utegne prinesiti klopico nevesitosti, kajti sondaže u-trice nizozemskih volivcev dajejo zmagi PVDA, ki je lani doživela spektakularni padec (njeno zastopstvo v spodnjem domu parlamenta je padlo od 53 na 44 poslancev), sedaj pa ji obetajo 45 predstavniških mest kar pa bo zaradi pričakovane osipa podpore krščanski demokraciji zadostovalo za položaj najvišjinejske stranke v državi. Socialisti so letos doživeli neverjeten padec in skoke. V začetku leta so pokrajinske volitve malone pokazale njihov zaton, kar je sprotni ministri predsednik Dries Van Agt, izrazil za oster pritisk na PVDA, predvsem na njeno zoperstavljanje klastenju javnih (socialnih) proračunskih izdatkov. Den Uylow program za zaposlovanje pa je v očeh CDA dobil označbo utopičnosti. Socialistični voditelj je tedaj potegnil dobro potezo in nekaj tednov kasneje z velikim hrupom odšel iz vlade, kar se je obrestovalo že junija, ko so socialisti na občinskih volitvah dobili večino glasov.

Den Uylow partija je poletne mesece dobro izkoristila za močno obarvano socialno kampanjo. Za razliko od volitev pred poltriletnim letom je tokrat dobila podporo sindikatov in če se napovedi izkažejo kot resnične, bo nekdanji ministri predsednik, ki se je že name-

raval posloviti od aktivne politike, znova vodja najvišjinejske stranke na Nizozemskem. To mu sicer ne bo prineslo položaja v vladi, kajti koalicijski krščanski demokrati in liberalci bo zaradi pričakovane vzpona slednjih bržčas imela dovolj poslancev za novo koalicio. Van Agt bo pri oblikovanju vladnega programa moral krepko uveljaviti, da je v opoziciji najvišjinejsa politična sila. Pesebej še, ker prognoze kažejo na padanje volje CDA, neno zastopstvo naj bi padlo od 48 na 44 poslancev.

Poleg skoka socialistov bo glavna značilnost današnjih volitev dvig prikljubnosti liberalcev (VVD), ki bodo pobrali smetano padanja prikljubnosti krščanske demokracije in »demokrati« 66. Slednji niti hovi večvici očito odstopanje od dogovorjenega programa, predvsem pa, da niso hkrati s socialisti odšli iz vlade. Tako so »demokrati« 66 skrivni za dosežanje vladne neus-

pehe in po napovedih, naj bi da nes plačali zapitek. Med drugim so »demokrati« 66 spremenili stališče do jedrskega klet, vtem ko so bili pred poltriletnim letom odločno proti, so sedaj pripravljeni na kompromis (namestitve raket naj bi bila odvisna od rezultatov zvezskih pogajanj med Ameriko in Sovjetsko zvezo). Etna stranka, ki odločno zavrača »manevrime« raket, tako ostajajo socialisti, ki so med kampanjo zadržali, da pri te točki ne bo popuščanja.

Predvolilne napovedi pa kaj lahko postavijo na glavo dejstvo, da se okoli 40 odstotkov Nizozemcev še vedno ni odločilo, za koga bodo oddali glasove. Faktor presenečenja bo danes odigral izredno vlogo in prav zaradi tega haški politični opazovalci menijo, da bodo »kamer-verkiezingen 82« negotove, kot že dolgo ne.

BOZO MAŠANOVIC

Danes v Benetkah podelitev nagrad

BENETKE — Nemska kinematografija je v Benetkah zastopana s kvalitetnim izborom filmov. Po Fasbinderju in Wendersu, ki sta med favoriti za osvojitev zlatega leva, so večeraj predvajali film »Lettez flint Tage« (Pet zadnjih dni) manj znanega režiserja Percyja Adlona. Kot poudarja, je sam naslov je film prikaz zadnjih dni življenja studentke Sofie Scholl, članice protinacistične skupine Rosenveiss (Bela vrtnica) od aretacije pa do izvršitve smrtnih obsodbe februarja 1943. leta.

Redley Scott je na beneskim filmskem festivalu predstavil svoje zadnje delo »Blade runner«, ki je bil povzet po romanu Philipa Dicka. Filmar pravi, da je to detektivska prenesena v leto 2019 bolj kot znanstvenofantastičen film. Harrison Ford igra vlogo policijskega kilerja, ki mora ubiti nevarne organske robotarje, ki so skoro enaki ljudem. Vendar so ti umetni ljudje prikazani kot bitja, ki želijo živeti in so nevarni samo ker hočejo podaljšati svoje življenje, ki so ga narčotolci časovno omejili na štiri leta. Blade Runner nas spominja na spektakularne filme Spielberga ali Lucassa (Riders of last arc in Star dust) kjer tehnični efekti, fantastična scenografija in pustolovska zgodba prevzemajo gledalca.

Eric Rohmer: »Le beau mariage« (Lepa poroka). Sabine (Beatrice Romand) nastopi ljubimica in se zeli poročiti. Ne ve se s kom ampak je tako odločila iz principa. Spozna Edmunda, ki je eleganten, mlad, premožen in... prost. Odloči, da bo pariški odvetnik postal njen mož. Edmond ne misli enako in ji to jasno pokaže. Rohmer se v tem filmu »citra« z malomeščansko koncepcijo poroke in družine in prikazuje v ironičnem pripovedovanju narobe obrnjen svet: Sabine išče in smubi moža; Sabine, mlado dekle ima prastare predstave o poroki, o ženski (ženska je nekaj vzvišenejša), kateri se zoperstavlja mati z njeno odprtostjo.

Poleg filmov v tekmovalnem sporodu moramo omeniti danes enega iz sporeda »poldan polnoč« in sicer delo mlade belgijske Chantal Akerman »Toute une nuit« (Vsa noč). Noč, zora in jutro so protagonisti filma in majhni slučaj, neopipljivi trenutki vsakdanjega življenja na tema filma. Akermanova se dotika zahtevne obdelave na svojstven originalen način tako, da ne prikaže folkloristih scen ali katerekoli socialne obdelave (mladi potepuhi, cesta ponoči, kavarni, kjer se pije do jutra in karta) ampak vedno in izključno malenkostne dogodivščine posameznih trenutkov (poljub pred spanjem, budilka, jutranja kava).

Danes bomo izvedli kdo bo dobitnik »zlatega leva«. Pričakovanja se strnejo v ožji krog režiserjev med katere bi vrstili Losaya (La Truite), Fassbinderja (Querelle), Wendersa (Ded Stand der Dinge) in Zamussija (Imperativ).

DANIEL JARC, IGOR PRINCIP in MARKO MARINČIČ

Včeraj so na sedežu CONI v Rimu predstavili novo znamko v počastitev italijanske zmage na »mundialu«

Papeževo potovanje v Španijo odgodili

RIM — Vatikanski tiskovni urad je sporočil, da so papeževo potovanje v Španijo odgodili na čas po volitvah. Po novem razporedu sta opravila v prvih novembrskih dneh. Prvotni načrt potovanja je predvidel, da bo papež obiskal Španijo med 14. in 22. oktobrom.

BONN — »Fronta kadilcev« je bila pomembno okrepitve: nemški kancler Schmidt je namreč začel ponovno kaditi. Zato je s srecem (lani so mu vstavlili regulator srčnih utripov) je pred dvema letoma prenehal kaditi in označil svojo odločitev za »dokončno«. Očitno ni v politiki nič dokončnega, ni sklep o prenehanju kajenja.